



СУД ЕЎРАЗІЙСКАГА ЭКАНАМІЧНАГА САЮЗА

КАНСУЛЬТАТЫЎНАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ

30 кастрычніка 2017 года

горад Мінск

Вялікая калегія Суда Еўразійскага эканамічнага саюза ў складзе:
старшынствуючага Федарцова А.А.,
суддзі-дакладчыка Скрыпкінай Г.А.
суддзяў Ажыбраімавай А.М., Айрыян Э.У., Баішава Ж.Н.,
Коласа Д.Р., Нешатаевай Т.М., Сейцімавай В.Х., Туманяна А.Э.,
Чайкі К.Л.,
пры сакратары судовага пасяджэння Назаравай Б.,
даследаваўшы матэрыялы справы, заслухаўшы суддзю-
дакладчыка,
кіруючыся пунктамі 46, 50, 68, 69, 73, 96, 98 Статута Суда
Еўразійскага эканамічнага саюза, артыкуламі 72, 85 Рэгламенту Суда
Еўразійскага эканамічнага саюза,
прадастаўляе наступнае Кансультацыйнае заключэнне па заяве
Еўразійскай эканамічнай камісіі аб растлумачэнні палажэнняў Дагавора аб
Еўразійскім эканамічным саюзе ад 29 мая 2014 года.

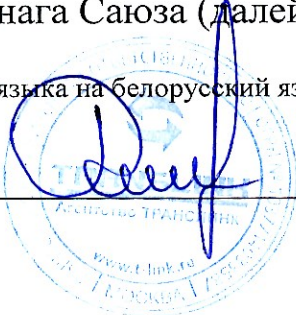
I. Пытанне заяўніка

Еўразійская эканамічная камісія (далей – заяўнік, Камісія) звярнулася ў Суд Еўразійскага эканамічнага саюза (далей – Суд) з заявай аб растлумачэнні палажэнняў артыкула 29 Дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе ад 29 мая 2014 года (далей – Дагавор).

У заяве ўказваецца, што падчас ажыццяўлення Камісіяй маніторынгу і кантролю выканання міжнародных дагавораў, якія ўваходзяць у права Еўразійскага эканамічнага Саюза (далей – Саюз),

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____



Казарцева О.М.

якія датычаць функцыянавання ўнутранага рынку ў Саюзе, выяўлены розныя падыходы дзяржаў-членаў Саюза адносна тлумачэння і прымянення палажэнняў артыкула 29 Дагавора ў частцы ўвядзення абмежавальных мер ва ўзаемным гандлі таварамі, а менавіта:

1) падыход, па якім прымяненне абмежавальных мер ва ўзаемным гандлі таварамі дзяржавамі-членамі Саюза магчыма паводле падстаў, прадугледжаных пунктам 1 артыкула 29 Дагавора, толькі пры наяўнасці і ў адпаведнасці з асобным парадкам перамяшчэння або абарачэння такіх тавараў на мытнай тэрыторыі Саюза, устаноўленых у адпаведнасці з Дагаворам, міжнароднымі дагаворамі ў рамках Саюза (пункт 3 артыкула 29 Дагавора);

2) падыход, які прадугледжвае (які дапускае) магчымасць увядзення дзяржавамі-членамі Саюза абмежавальных мер ва ўзаемным гандлі таварамі да вызначэння асобнага парадку перамяшчэння або абарачэння такіх тавараў на мытнай тэрыторыі Саюза, устаноўленага ў адпаведнасці з Дагаворам, міжнароднымі дагаворамі ў рамках Саюза, пры адзінай умове – наяўнасці падстаў, прадугледжаных пунктам 1 артыкула 29 Дагавора.

Камісія просіць Суд даць кансультатыўнае заключэнне па пытанні прымянення палажэнняў пункта 1 артыкула 29 Дагавора, у тым ліку, ва ўзаемасувязі з пунктам 3 гэтага ж артыкула Дагавора.

II. Кампетэнцыя Суда

У адпаведнасці з пунктам 46 Статута Суда Еўразійскага эканамічнага саюза, які з'яўляецца дадаткам № 2 да Дагавора (далей – Статут Суда), Суд па заяве органа Еўразійскага эканамічнага саюза ажыццяўляе растлумачэнне палажэнняў Дагавора, міжнародных дагавораў у рамках Саюза і рашэнняў органаў Саюза (далей – растлумачэнне).

Юрысдыкцыя Суда ў дачыненні да вынясення запытанага Камісіяй кансультатыўнага заключэння ўстаноўлена на падставе названай нормы ў пастанове Суда ад 12 чэрвеня 2017 года аб прыняцці да вядзення заявы аб растлумачэнні палажэнняў Дагавора.

III. Працэдура ў Судзе

Згодна з пунктам 68 Статута Суда парадак разгляду спраў аб растлумачэнні вызначаецца Рэгламентам Суда Еўразійскага

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

эканамічнага саюза, зацверджанага рашэннем Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета ад 23 снежня 2014 года № 101 (далей – Рэгламент Суда).

Пункт 73 Статута Суда прадугледжвае, што Суд разглядае справы аб растлумачэнні на пасяджэннях Вялікай калегіі Суда.

У рамках падрыхтоўкі справы аб растлумачэнні да разгляду Судом у парадку артыкула 75 Рэгламенту Суда былі накіраваны запыты ў адрас Камісіі, урадаў дзяржаў-членаў Саюза, навуковых устаноў, якія даследуюць абазначаныя ў заяве Камісіі пытанні, і атрыманы адказы ад Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Арменія, Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь, Міністэрства эканомікі Кыргызскай Рэспублікі, Міністэрства юстыцыі Расійскай Федэрацыі, Інстытута філасофіі, сацыялогіі і права Нацыянальнай Акадэміі Навук Рэспублікі Арменія, Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Рэспублікі Беларусь, Інстытута эканомікі Нацыянальнай Акадэміі Навук Кыргызскай Рэспублікі, Інстытута заканадаўства Рэспублікі Казахстан, Усерасійскай Акадэміі знешняга гандлю Міністэрства эканамічнага развіцця Расійскай Федэрацыі.

Камісія па запыце Суда прадставіла дадатковыя дакументы, матэрыялы пасяджэнняў Савета і Калегіі Камісіі, на якіх разглядаліся пытанні прымянення палажэнняў Дагавора, якія датычаць функцыянавання ўнутранага рынку тавараў.

IV. Вывады Суда

У адпаведнасці з пунктам 50 Статута Суда пры ажыццяўленні правасуддзя прымяняе:

агульнапрызнаныя прынцыпы і нормы міжнароднага права; дагавор, міжнародныя дагаворы у рамках Саюза і іншыя міжнародныя дагаворы, удзельнікамі якіх з'яўляюцца дзяржавы – бакі спрэчкі; рашэнні і распараджэнні органаў Саюза;

міжнародны звычай як доказ усеагульнай практыкі, прызнанай у якасці прававой нормы.

Вялікая калегія таксама адзначае, што з улікам палажэнняў артыкула 31 Венскай канвенцыі аб праве міжнародных дагавораў ад 23 мая 1969 года дагавор павінен тлумачыцца добрасумленна, у адпаведнасці са звычайным значэннем, якое трэба надаваць тэрмінам дагавора ў іх кантэксце, а таксама ў святле аб'екта і мэты дагавора.

Суду належыць даць растлумачэнне палажэнняў пункта 1 артыкула

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

29 Дагавора, у тым ліку, ва ўзаемасувязі з пунктам 3 гэтага ж артыкула Дагавора.

Пазіцыі заяўніка, дзяржаў-членаў Саюза ў асобе іх упаўнаважаных органаў, навукова-даследчых устаноў, змешчаныя ў матэрыялах справы, паказваюць, што існуюць розныя прававыя падыходы да разумення адпаведных палажэнняў артыкула 29 Дагавора, якія падлягаюць у гэтай сувязі растлумачэнню Вялікай калегіяй Суда.

1. Зыходзячы з сутнасці пытання, пастаўленага ў заяве, Вялікая калегія лічыць, што паколькі заяўлены да растлумачэння артыкул 29 Дагавора адносіцца да раздзела VI «Функцыянаванне мытнага саюза» і змяшчае выключэнні з агульнага парадку функцыянавання ўнутранага рынку тавараў, то тлумачэнне гэтай нормы павінна ажыццяўляцца ў сістэмнай сувязі з асноватворнымі палажэннямі Дагавора, нормаў, якія рэгулююць пытанні функцыянавання мытнага саюза, унутранага рынку, як тое: артыкуламі 1, 2, 3, 4, 25, 28 Дагавора.

Як вынікае з палажэнняў пункта 1 артыкула 2 Дагавора, у рамках заснаванага Еўразійскага эканамічнага саюза забяспечваецца свабода руху тавараў, паслуг, капіталу і працоўнай сілы, правядзенне скаардынаванай, узгодненай або адзінай палітыкі ў галінах эканомікі, вызначаных Дагаворам і міжнароднымі дагаворамі ў рамках Саюза.

Літаральнае прачытанне пункта 1 артыкула 1 і артыкула 2 Дагавора дазваляе Вялікай калегіі адзначыць наступнае.

Артыкулам 1 Дагавора ўстаноўлена, што ў Саюзе рэалізуецца скаардынаваная, узгодненая або адзіная палітыка, што прадугледжвае розную ступень аднастайнасці прававога рэгулявання.

Для аднясення пэўнай сферы да адзінай палітыкі патрабуецца наяўнасць уніфікаванага прававога рэгулявання, а таксама перадача дзяржавам-членамі Саюза кампетэнцыі ў пэўнай сферы органам Саюза ў рамках іх наднацыянальных паўнамоцтваў.

Такі падыход ужыты Судом Саюза ў кансультатыўным заключэнні ад 4 красавіка 2017 года па заяве Рэспублікі Беларусь.

Артыкулам 2 Дагавора вызначана, што:

адзіная эканамічная прастора – гэта прастора, якая складаецца з тэрыторыі дзяржаў-членаў, на якой функцыянуюць падобныя (супастаўныя) і аднатыпныя механізмы рэгулявання эканомікі, якія грунтуюцца на рынковых прынцыпах і прымяненні гарманізаваных

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

або ўніфікаваных прававых норм, і існуе адзіная інфраструктура;

агульны (адзіны) рынак – гэта сукупнасць эканамічных адносін у рамках Саюза;

мытны саюз – гэта форма гандлёва-эканамічнай інтэграцыі дзяржаў-членаў, якая прадугледжвае адзіную мытную тэрыторыю, у межах якой ва ўзаемным гандлі не прымяняюцца мытныя пошліны / мыты (іншыя пошліны / мыты, падаткі і зборы, якія маюць эквівалентнае дзеянне), меры нетарыфнага рэгулявання, спецыяльныя ахоўныя, антыдэмпінгавыя і кампенсацыйныя меры.

Артыкул 3 Дагавора ўстанаўлівае асноўныя прынцыпы ажыццяўлення дзейнасці дзяржавамі-членамі Саюза на аснове павагі да агульнапрызнаных прынцыпаў міжнароднага права, уключаючы прынцыпы суверэннай роўнасці дзяржаў-членаў і іх тэрытарыяльнай цэласнасці; павага да асаблівасцей палітычнага ладу дзяржаў-членаў; забеспячэння ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва, раўнапраўя, уліку нацыянальных зацікаўленасцей Бакоў; выканання прынцыпаў рынковай эканомікі і добрасумленнай канкурэнцыі; функцыянавання мытнага саюза без выключэнняў і абмежаванняў пасля заканчэння пераходных перыядаў.

Дзяржавы-члены ствараюць спрыяльныя ўмовы для выканання Саюзам яго функцый.

Артыкулам 4 Дагавора замацоўваюцца асноўныя мэты Саюза – стварэнне ўмоў для стабільнага развіцця эканомік дзяржаў-членаў згодна з зацікаўленасцямі ў павышэнні жыццёвага ўзроўню іх насельніцтва; імкненне да фарміравання адзінага рынку тавараў, паслуг, капіталу і працоўных рэсурсаў у рамках Саюза; усебаковая мадэрнізацыя, кааперацыя і павышэнне канкурэнтаздольнасці нацыянальных эканомік ва ўмовах глабальнай эканомікі.

Згодна з падпунктамі 1 і 5 пункта 1 артыкула 25 Дагавора ў рамках мытнага саюза дзяржаў-членаў:

функцыянуе ўнутраны рынак тавараў;

ажыццяўляецца свабоднае перамяшчэнне тавараў паміж тэрыторыямі дзяржаў-членаў Саюза без прымянення мытнага дэкларавання і дзяржаўнага кантролю, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных Дагаворам.

2. Як вынікае з пункта 2 артыкула 28 Дагавора, на тэрыторыі Саюза функцыянуе ўнутраны рынак, які ахоплівае эканамічную прастору, у якой у адпаведнасці з палажэннямі Дагавора забяспечваецца свабоднае перамяшчэнне тавараў, асоб, паслуг і капіталаў.

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

Сістэмны прававы аналіз палажэнняў Дагавора дазваляе Вялікай калегіі прыйсці да наступных вывадаў.

Фарміраванне ўнутранага рынку з'яўляецца неад'емным элементам і адной з асноўных мэт стварэння сучасных інтэграцыйных аб'яднанняў, да якіх адносіцца і Еўразійскі эканамічны саюз, у якім праводзіцца адзіная палітыка ў галіне мытнага рэгулявання (частка другая, раздзелы V, VI Дагавора).

Функцыянаванне ўнутранага рынку грунтуецца на чатырох прынцыпах:

- 1) свабода руху тавараў;
- 2) свабода руху асоб;
- 3) свабода руху паслуг;
- 4) свабода руху капіталаў.

Вялікая калегія адзначае, што прынцып свабоды руху тавараў ва ўзаемным гандлі паміж дзяржавамі-членамі Саюза і ў эфектыўнасці інтэграцыйных працэсаў іграе найважнейшую ролю, нароўні з прынцыпамі адсутнасці дыскрымінацыі і вяршэнства права.

Разам з тым, тэрмін «свабода» азначае не толькі ўласна свабоду ажыццяўляць тыя або іншыя дзеянні, але і ўвесь комплекс правоў і абавязкаў, звязаных з такой свабодай і замацаваных у праве Саюза, і нацыянальным заканадаўстве дзяржаў-членаў Саюза.

3. Пункт 3 артыкула 28 Дагавора ўстанаўлівае агульнае правіла функцыянавання ўнутранага рынку тавараў, у адпаведнасці з якім ва ўзаемным гандлі таварамі дзяржавы-члены Саюза не прымяняюць увазныя і вывазныя мытныя пошліны / мыты (іншыя пошліны / мыты, падаткі і зборы, якія маюць эквівалентнае дзеянне), меры нетарыфнага рэгулявання, спецыяльныя ахоўныя, антыдэмпінгавыя і кампенсцыйныя меры, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных Дагаворам.

Аналіз вышэйназваных норм дазваляе Вялікай калегіі зрабіць вывад, што агульныя правілы функцыянавання мытнага саюза і функцыянавання ўнутранага рынку тавараў уніфікаваны ў рамках артыкулаў 25 і 28 Дагавора, гэта значыць, урэгуляваны правам Саюза, і іх можна аднесці да адзінай палітыкі (наднацыянальнае рэгуляванне).

4. Прымяненне мер, якія абмяжоўваюць гандаль таварамі на ўнутраным рынку, па агульным правіле, забараняецца, бо гэта вядзе да абмежавання свабоды руху тавараў, што будзе супярэчыць асноватворным прынцыпам функцыянавання Саюза: выкананне прынцыпаў рынкавай эканомікі і добрасумленнай канкурэнцыі,

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

функцыянаванне мытнага саюза без выключэнняў і абмежаванняў (артыкул 3 Дагавора), і адной з мэтаў Саюза – імкненне да фарміравання адзінага рынку тавараў, паслуг, капіталу і працоўных рэсурсаў у рамках Саюза (артыкул 4 Дагавора).

Разам з тым, пункт 3 артыкула 28 Дагавора прадугледжвае магчымасць выключэння з агульнага правіла абмежавання руху тавараў на ўнутраным рынку. Такія выключныя меры прадугледжаны артыкулам 29 Дагавора.

Вялікая калегія лічыць важным, каб тлумачэнне артыкула 29 Дагавора ажыццяўлялася ў сістэмнай сувязі з пунктам 3 артыкула 28 Дагавора, паколькі абедзве гэтыя нормы накіраваны на стварэнне сістэмы, пры якой забароны прымянення дзяржавай увазных і вывазных мытных пошлін / мытаў, мер нетарыфнага рэгулявання і іншых мер могуць стаць перашкодай для функцыянавання ўнутранага рынку.

Па сваёй структуры артыкул 29 Дагавора складаецца з трох пунктаў. Аналіз гэтага артыкула паказвае, што яго палажэннямі, якія ўстанаўліваюць выключэнні з парадку функцыянавання ўнутранага рынку, прадугледжваецца ўвядзенне дзяржавамі-членамі Саюза (зыходзячы з адных і тых жа падстаў) трох катэгорый выключэнняў, з адпаведнымі рознымі рэжымамі прававога рэгулявання.

Пунктам 1 артыкула 29 Дагавора рэгулююцца праваадносіны, звязаныя з прымяненнем ва ўзаемным гандлі абмежаванняў, якія ўводзяцца ў аднабаковым парадку.

Пунктам 2 артыкула 29 Дагавора рэгулююцца праваадносіны, звязаныя з увядзеннем санітарных, ветэрынарна-санітарных і каранцінных фітасанітарных мер у парадку, вызначаным раздзелам XI Дагавора.

Пунктам 3 гэтага ж артыкула Дагавора рэгулююцца праваадносіны, звязаныя з абмежаваннем абароту асобных катэгорый тавараў на мытнай тэрыторыі Саюза.

Вялікая калегія робіць вывад, што пункты 1, 2 і 3 артыкула 29 Дагавора рэгулююць розныя віды выключэнняў, якія маюць самастойныя працэдуры ўвядзення (устаўлення).

Увядзенне санітарных, ветэрынарна-санітарных і каранцінных фітасанітарных мер можа мець месца ў парадку, які вызначаецца раздзелам XI Дагавора (пункт 2 артыкула 29 Дагавора).

Абмежаванне абароту асобных катэгорый тавараў (наркатычныя сродкі, псіхатропныя рэчывы і іх прэкурсоры, службовая і грамадзянская зброя, аэонаразбуральныя рэчывы і інш.), парадак перамяшчэння або абарачэння якіх на мытнай тэрыторыі Саюза

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

вызначаецца ў адпаведнасці з Дагаворам, міжнароднымі дагаворамі ў рамках Саюза (пункт 3 артыкула 29 Дагавора).

5. Пункт 1 артыкула 29 Дагавора ўстанаўлівае, што дзяржавы-члены Саюза ва ўзаемным гандлі таварамі маюць права прымяняць абмежаванні (пры ўмове, што такія меры не з'яўляюцца сродкам неапраўданай дыскрымінацыі або скрытым абмежаваннем гандлю) у выпадку, калі такія абмежаванні неабходныя для:

- 1) аховы жыцця і здароўя чалавека;
- 2) абароны грамадскай маралі і правапарадку;
- 3) аховы навакольнага асяроддзя;
- 4) аховы жывёл і раслін, культурных каштоўнасцей;
- 5) выканання міжнародных абавязацельстваў;
- 6) забеспячэння абароны краіны і бяспекі дзяржавы-члена.

Разглядаючы пункт 1 і пункт 3 артыкула 29 Дагавора, разам з артыкуламі раздзела VI «Функцыянаванне мытнага саюза» Дагавора, для мэтай тлумачэння, якое запрошваецца, Вялікая калегія лічыць важным вызначыць суб'ект, управамоцнены на ўвядзенне абмежаванняў, прадугледжаных пунктамі 1 і 3 артыкула 29 Дагавора.

Артыкул 2 Дагавора вызначае выкарыстанае ў Дагаворы паняцце «дзяржавы-члены» як дзяржавы, якія з'яўляюцца членамі Саюза і Бакамі Дагавора.

Згодна з пунктам 1 артыкула 29 Дагавора «дзяржавы-члены Саюза маюць права ва ўзаемным гандлі таварамі прымяняць абмежаванні ...».

Аналагічная канструкцыя выкарыстана і ў пункце 3 артыкула 28 раздзела VI Дагавора («ва ўзаемным гандлі таварамі дзяржавы-члены не прымяняюць ...»), а таксама ў іншых раздзелах па ўсім тэксце Дагавора, у розных фармулёўках («дзяржавы-члены ўзаемна прызнаюць ...» (пункт 6 артыкула 58 Дагавора); «дзяржавы-члены маюць права распрацоўваць і ўводзіць часовыя ветэрынарныя (ветэрынарна-санітарныя) патрабаванні і меры ў выпадку ...» (пункт 8 артыкула 58 Дагавора); «дзяржавы-члены аказваюць адна адной садзейнічанне...» (пункт 1 артыкула 68 Дагавора).

Вялікая калегія робіць вывад аб тым, што ў дадзеным кантэксце, для мэтай Дагавора ў рамках паняцця «дзяржавы-члены» разглядаецца кожная дзяржава-член Саюза паасобку. Аналагічны падыход выкарыстаны Судом пры прадастаўленні кансультаўнага заключэння ад 4 красавіка 2017 года па заяве Рэспублікі Беларусь.

Іншы вывад вынікае з граматычнага аналізу пункта 3 артыкула 29 Дагавора, у якім не названы суб'ект увядзення абмежавання, замацоўваючы ў дадзенай фармулёўцы, што «...абарот асобных катэгорый тавараў можа

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

быць абмежаваны...».

У гэтым выпадку гаворка ідзе не аб абмежаванні кожнай дзяржавай паасобку абароту асобных катэгорый тавараў, а аб мерах, якія прымаюцца дзяржавамі-членамі Саюза разам, пры дапамозе заключэння адпаведных міжнародных пагадненняў у рамках Саюза.

6. З гэтага вынікае, што дзяржавы-члены Саюза ва ўзаемным гандлі таварамі маюць права прымяняць абмежаванні, якія могуць уводзіцца імі пры дзвюх умовах:

-такія меры не павінны з'яўляцца сродкам неапраўданай дыскрымінацыі або сродкам абмежавання гандлю;

-такія абмежаванні неабходныя для мэтаў, названых у абзацах 1-6, пункта 1 артыкула 29 Дагавора.

Як і ў выпадку абмежавання абароту асобных катэгорый тавараў у адпаведнасці з пунктам 3 артыкула 29 Дагавора, аднабаковыя абмежавальныя меры дзяржаў-членаў Саюза, могуць быць накіраваны выключна на абарону адной (або некалькіх) зацікаўленасцей, названых у пункце 1 артыкула 29 Дагавора.

7. На думку Вялікай калегіі Суда, для мэтаў усебаковага і правільнага разумення вышэйназваных нормаў і прынцыпаў функцыянавання ўнутранага рынку тавараў, рэалізацыі свабоды руху тавараў, важнае практычнае значэнне мае зварот да права Сусветнай гандлёвай арганізацыі (далей – СГА).

Параўнальны прававы аналіз палажэнняў крыніц права СГА, Еўрапейскага Саюза (далей – ЕС), інтэграцыйных аб'яднанняў Лацінскай Амерыкі (Меркасур, Андская суполка) дазваляе Вялікай калегіі зрабіць вывад аб тым, што артыкул 29 Дагавора супастаўны з інстытутам агульных выключэнняў – артыкуламі XX, XXI Генеральнага пагаднення СГА па тарыфах і гандлі 1994 года, артыкулам 36 Дагавора аб функцыянаванні Еўрапейскага Саюза і канцэпцыяй імператыўных патрабаванняў ЕС, нормаў, якія ўстанаўліваюць выключэнні ва ўзаемным гандлі ў Меркасур і Андскай суполцы.

Аналіз еўрапейскага прававога рэгулявання, а таксама практыка Суда Еўрапейскага саюза наступным чынам адлюстроўваюць значэнне абмежаванняў з прынцыпу свабоднага руху тавараў:

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

У справе *W. J. G. Bauhuis v The Netherlands State. (Case 46/76)* Суд ЕС адзначыў, што прававая норма, якая замацоўвае выключэнні з прынцыпу свабоды руху тавараў (артыкул 30 Дагавора, які засноўвае Еўрапейскую суполку (Рымскага дагавора), у цэлым аналагічная артыкулу 29 Дагавора аб ЕАЭС), з'яўляецца адступленнем ад агульнага правіла, згодна з якім усе перашкоды для свабоднага перамяшчэння тавараў паміж дзяржавамі-членамі павінны быць ліквідаваны, і яе трэба трактаваць абмежавальна.

У справе *Adriaan de Peijper (Case 104/75)* адзначаецца, што хоць артыкул 30 Рымскага дагавора ўстанаўлівае выключэнні з фундаментальнага прынцыпу права Еўрапейскіх суполак, нацыянальныя меры, якія прымаюцца на яго падставе, могуць абмяжоўваць гандаль толькі пастолькі, паколькі гэта неабходна для дасягнення легітымных і апраўданых мэтаў гэтых мер.

Такім чынам, выдзяляюцца дзве асноўныя ўмовы дапушчальнасці прымянення абмежаванняў:

- мэта прыняцця нацыянальнай меры павінна адпавядаць адной з акалічнасцей, якая служыць апраўданнем (у праве Саюза – частка першая артыкула 29 Дагавора аб ЕАЭС);

- нацыянальная мера не павінна з'яўляцца сродкам адвольнай дыскрымінацыі або замаскіраванага абмежавання ў гандлі паміж дзяржавамі-членамі і павінна быць прапарцыянальнай.

8. Звярнуўшыся да сістэмнага, узаемазвязанага з палажэннямі артыкула 28 Дагавора, аналізу Вялікая калегія разглядае адсылку ў пункце 3 да пункта 1 артыкула 29 Дагавора, як магчымасць устанаўлення іншых абмежаванняў абароту тавараў на ўнутраным рынку, але паводле тых жа падстаў.

У Еўразійскім эканамічным саюзе ў дачыненні да перамяшчэння асобных катэгорый тавараў дзейнічае шэраг міжнародных дагавораў у форме пагадненняў і пратаколаў (Пагадненне аб парадку перамяшчэння наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў і іх прэкурсораў па мытнай тэрыторыі Мытнага саюза ад 24 кастрычніка 2013 года; Пагадненне аб перамяшчэнні службовай і грамадзянскай зброі паміж дзяржавамі-членамі Еўразійскага эканамічнага саюза ад 20 мая 2015 года; Пагадненне аб перамяшчэнні азонаразбуральных рэчываў і прадукцыі, якая іх змяшчае, і ўліку азонаразбуральных рэчываў пры ажыццяўленні ўзаемага гандлю дзяржаў-членаў Еўразійскага эканамічнага саюза ад 29 мая 2015 года і інш.)

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

У сувязі з гэтым, трэба прызнаць існаванне двух відаў выключэнняў з прынцыпу свабоднага руху тавараў на аснове адных і тых жа падстаў:

- 1) такія, што ўводзяцца, як выключная мера дзяржавамі-членамі Саюза, паводле падстаў, пералічаных у пункце 1 артыкула 29 Дагавора;
- 2) такія, што ўводзяцца міжнароднымі дагаворамі для абмежавання ў абароце асобных катэгорый тавараў паводле тых жа падстаў, устаноўленых пунктам 1 артыкула 29 Дагавора.

9. Трэба адзначыць, што падобныя падставы, якія тычыцца рэгулявання пытанняў прымянення дзяржавамі-членамі часовых мер у аднабаковым парадку (частка 1 артыкула 29 Дагавора), з'яўляюцца меры абмежавання гандлю з трэцімі краінамі.

Механізм ацэнкі аднабаковых выключных мер у гандлі з трэцімі краінамі ўстаноўлены паводле падстаў, прадугледжаных пунктам 38 Пратакола аб мерах нетарыфнага рэгулявання ў дачыненні да трэціх краін, які з'яўляецца Дадаткам № 7 да Дагавора аб ЕАЭС (далей – Пратакол).

Трэба адзначыць, што Пратакол змяшчае падобныя падставы, якія тычацца рэгулявання пытанняў, прымянення дзяржавамі-членамі Саюза часовых мер у аднабаковым парадку ў выключных выпадках, аналагічныя мерам, прадугледжаным пунктам 1 артыкула 29 Дагавора, аднак у апошнім выпадку механізм не ўстаноўлены.

Пунктам 39 Пратакола прадугледжана, што меры, названыя ў пункце 38 Пратакола, уводзяцца на падставе рашэння Камісіі і не могуць служыць сродкам адвольнай або неабгрунтаванай дыскрымінацыі трэціх краін, а таксама скрытага абмежавання знешняга гандлю таварамі.

У адпаведнасці з Пратаколам, пры ўвядзенні такіх мер у аднабаковым парадку дзяржавай-членам Саюза дзяржава-член неадкладна інфармуе Камісію, а тая, у сваю чаргу, мытныя органы дзяржаў-членаў аб увядзенні такіх мер.

Вялікая калегія звяртае ўвагу на тое, што ў мэтах забеспячэння выканання ўмоў свабоднага руху тавараў і функцыянавання ўнутранага рынку, дзяржавы-члены Саюза павінны ствараць спрыяльныя ўмовы для выканання Саюзам яго функцый і ўстрымлівацца ад мер, здольных паставіць пад пагрозу дасягненне мэтаў Саюза, максімальна пазбягаючы ўвядзення аднабаковых абмежаванняў ва ўзаемным гандлі, зыходзячы з прынцыпаў транспарэнтнасці, адэкватнасці, суразмернасці і аб'ектыўнай абумоўленасці, якія вынікаюць са зместу пункта 2 артыкула 3 Дагавора.

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.

У дачыненні да абмежаванняў, якія прымяняюцца дзяржавамі-членамі Саюза ва ўзаемным гандлі таварамі, Еўразійская эканамічная камісія праводзіць маніторынг.

У выпадку ўзнікнення спрэчных пытанняў бакі маюць права звяртацца ў Суд Еўразійскага эканамічнага саюза.

10. Вялікая калегія суда, адказваючы на пытанні, пастаўленыя заяўнікам, прыходзіць да наступнага:

Пункты 1 і 3 артыкула 29 Дагавора з'яўляюцца самастойнымі нарматыўнымі палажэннямі і не прадугледжваюць прамога паслядоўнага прымянення.

Пры гэтым дыскрэцыя дзяржаў-членаў Саюза па прымяненні пункта 1 артыкула 29 Дагавора не безумоўная, што прадвызначана абмежавальным тлумачэннем умоў прымянення абмежаванняў ва ўзаемным гандлі таварамі.

V. Заключныя палажэнні

Копію гэтага Кансультатыўнага заключэння накіраваць заяўніку.

Кансультатыўнае заключэнне размясціць на афіцыйным інтэрнэт-сайце Суда.

Старшынствуючы

А.А. Федарцоў

Суддзі

А.М.Ажыбраімава

Э.У.Айрыян

Ж.Н.Баішаў

Д.Р.Колас

Т.М.Нешатаева

В.Х.Сецімава

Г.А.Скрыпкіна

А.Э.Туманян

К.Л.Чайка

Настоящий перевод с русского языка на белорусский язык выполнен верно и полностью соответствует оригиналу.

Заместитель директора _____

Казарцева О.М.